

23. De clicker, wonderding of commerciële kwakkel?

**Het grootste voordeel van een clicker is, het heeft geen emoties.
Het grootste nadeel van een clicker is, het heeft geen emoties.**

Wanneer we honden trainen moeten we niet proberen slimmer te zijn dan de natuur.

De clicker is geen systeem, het is ook geen wondermiddel maar het is zeker geen kwakkel. Het is een zéér eenvoudig toestelletje waarmee je de juiste timing kan aangeven waardoor de hond eenvoudiger kan leren waarvoor hij juist beloond wordt.

Uiteraard heeft een clicker beperkingen, het is een zéér interessant hulpmiddel om iets te leren maar minder nuttig bij het opvoeden en helemaal niet om te controleren.

De te fanatieke voorstanders verwachten er iets teveel van, de tegenstanders dachten dat het een hype was. Dat is het niet, het is een trend. Bij goed gebruik kan het bepalend zijn. Uiteraard moeten we het verschil maken tussen diegenen die sport doen met hun hond en dat is een zeer kleine minderheid en de mensen die een huishond hebben zonder meer en dat zijn veruit de meeste en daar is mijn ervaring dat het grootste probleem niet is truckjes aanleren maar opvoeden!

Spijtig genoeg voor al die honden die met gedragsproblemen in asiels terechtkomen is het nu zeer populistisch te vertellen dat een hond opvoeden ook zonder corrigeren kan, ik hoop dat dit ook een trend is maar ik vrees. Er is maar op één manier goed om te gaan met een hond en dat is de holistische manier. Dat wil zeggen dat met alles wordt rekening gehouden; voeding, de hond aanpassen er voor zorgen dat hij in balans is, dus genoeg beweegt en leiderschap heeft. Het is niet voldoende het woord holistisch te gebruiken omdat het mooi staat, men moet de hond als hond erkennen en rekening houden met zijn specifieke noden.

En juist daarom kan een clicker een interessant hulpmiddel zijn omdat een hond niet denkt zoals wij mensen en bij het leren door middel van beloning is het niet wie, wat of wanneer maar waarom. Mede daardoor moet de hond goed aangepast zijn (ingeprent, verrijkt opgegroeid, gesocialiseerd en opgevoed) anders valt hij te snel terug op zijn overlevingsinstinct en dan kan u de clicker alleen gebruiken in zijn prikkelarme vertrouwde omgeving, door deskundigen ook wel "labo" genoemd.

Eén van die experts, Karin Prior, heb ik destijds in Amerika bezocht. Eerst en vooral werkte ze niet met honden maar met dolfijnen en die zitten altijd in een labo en ten tweede kregen die dolfijnen op een bepaald moment 17 dagen geen eten om een nieuwe truc aan te leren. Echt diervriendelijk vond ik dat niet terwijl de clickerfanaten juist daarmee

wilden vereenzelvigd worden. **Diervriendelijk** uiteraard maakten die dieren de connectie. Als je na 17 dagen vasten de juiste sprong maakt, er gaat een fluitje en men werpt een vis dan is het begrijpelijk dat je die sprong terug maakt.

Maar uit eigen ervaring weet ik dat juist mensen met veel goede wil en dierenliefde, maar spijtig genoeg relatief weinig kennis zich in het spoor van het clickerverhaal laten leiden tot lokken.

Ik zie het zoveel, een snoepje of speeltje voorhouden om een hond ergens door of over te lokken en soms kan dat 2 à 3 maal nuttig zijn maar werken met de clicker is gebaseerd op beloond worden om iets te doen. Dat is goed en de gerespecteerde of leider blijft dat ook maar iets doen omdat het snoepje eerst getoond wordt is zeer snel een ander verhaal. Respect valt weg en er wordt alleen nog wat gedaan als de hond (die automatisch aan de leiding komt) ook zeker is dat er wat tegenover staat. Voorbeeld: Ik ga in mijn kamerkennel als jij er eerst een snoepje ingooit. Dus niet omdat jij zegt dat ik erin moet!

Leren is iets totaal anders dan respect hebben. Nu voor honden is respect hebben in onze maatschappij een noodzaak om gelukkig te kunnen zijn en voor honden is het ook veel gemakkelijker te leren van iemand waar ze respect voor hebben.

Om alle misverstanden te vermijden verduidelijk ik nogmaals dat respect het tegenovergestelde van angst is. Wanneer een hond bij iemand is waar hij respect voor heeft beperkt hij ook zijn eigen angst, waardoor hij zijn oerinstincten beter controleert en waardoor hij vatbaarder wordt om te leren.

De clicker is dus geen "of" verhaal maar een "en" verhaal. Dat de clicker zelfs werkt bij dieren waar in de leerperiode niet voldoende aandacht is aan geschonken zien we in dierentuinen waar het weliswaar beperkt maar toch zeker hulp biedt bij wilde dieren, zolang er geen sprake is van een leerstoornis.

Trouwens de mensen die ook een kat hebben zullen merken dat niettegenstaande je ook een kat heel wat kunt leren het niet te vergelijken is met een hond. En dat wist ook Prior. Dat ze geen boek moest schrijven voor dolfijntrainers, immers die waren er niet zoveel veel, mensen met honden wel. Miljoenen zelfs. Dus de stap was vlug gemaakt en het moet gezegd, elk normaal dier kan geleerd worden. Al worden de meeste successen geboekt met dieren die hun labo niet kunnen verlaten maar wel hun situatie verbeteren, door aan iets lekkers te komen. Let op, voor de meeste honden is jachtdrift de opperste beloning!

Toch ken ik een dame die volgens de zogenaamde kenners de clicker totaal verkeerd gebruikt. Maar zij wil maar één ding en dat is dat haar hond bij haar komt op de hondenwei om naar huis te gaan. Bij de introductie van de clicker is ze zolang bezig gebleven met clicken en daarna een stukje kip te geven, dat haar hond die waarschijnlijk heel verlekkerd is op haar kip, wanneer hij aan het spelen en hollen is met andere honden

op de hondenwei als de weerlicht bij haar komt wanneer ze clickt. Zij verlangt niet meer en haar vorige hond kwam nooit dus voor haar is dit ding een wonder.

Natuurlijk kan men met een clicker veel meer. Ik ken verschillende niveaus waarop het gebruikt wordt. Gelukkig zijn de meeste positief maar de clicker heeft ook beperkingen en zelfs nadelen. Hij kan de verkeerde mentaliteit creëren daar waar men gedoogbeleid toepast. Negeren noemen specialisten dat en ik ken enkele situaties waar je niet anders kan. Maar in al die jaren dat ik honden bestudeer heb ik het zeer dikwijls gezien van lagere in rang, dat negeren. Van hogere in rang uiterst zelden!

Ook is het zo dat de clicker zeer nuttig kan zijn maar dat hij steeds de situatie van het individu verbeterd en dat honden eigenlijk groepsdieren zijn die er veel belang aan hechten dat de groep het goed doet want dan pas wordt het individu beter.

We mogen van dat zéér interessante toestelletje dat de clicker ongetwijfeld is veel verwachten maar geen wonderen.

Denis Steurs